

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številka stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 22. julija 1938

Štev. 15

Zlo na zlo

Nevarnost uši je v zadnjih tednih končno le prenehala. Upajmo, da za stalno, kajti gotovo to ni in se morejo uši zopet pojaviti. Zato pa je bilo tako važno, da se zatira ta golazen prav do konca, kajti čim več se jih pokonča, tem manjša je nevarnost zopetnega pojava. Uši se namreč pojavijo tudi v kobule in tedaj je zlo še hujše.

Toda komaj smo se za silo iznebili uši, že je začel drug škodljivec svoje pogubno delo v naših hmeljiščih. Je to gosenica prosene vešče, hmeljski črv, ki rije in izjeda mozeg v sočnih trtah hmelja, ki zaradi tega bolj ali manj ovenc ali pa se tudi docela posuše. Sicer pa tudi to ni nov škodljivec in ga je bilo opaziti sem ter tja vsako leto, le da na hmelju še nikdar v takem obsegu kakor letos.

Prosena vešča je prav majhen, rjav ter rumenolisast in progast ponočni metuljček in njegova samica leže h koncu junija po eno ali tudi več jajčec skupaj v trte hmelja, in sicer najraje v varno zavetje ob opori. Že čez štirinajst dni se izleže iz jajčka gosenica, ki se zaje v trto — če ji je tam pretrda, pa zleze nekoliko više, kjer je bolj sočna — rije po njej ter jo izjeda, da se kar sipa ven rumenorjava črvojedina. V eni trti živi tudi do 15 takih gosenic, ki so le kake 3 cm dolge, imajo 12 sivorjavih obročkov, na vsakem obročku dve temnorjavi bradavici, temnorjavo glavo in temno progo po hrbtu. Rastlina seveda prične rumeneti in propadati. Gosenica prezimi v trtah, v listju, v razpokah hmeljev, pod drevesno skorjo itd., kjer si pač najde varen in suh kotiček. Spomladi precej pozno zleze zopet ven, se h koncu maja ali v začetku junija zabubi in čez kakih 16 dni že izleze iz bube metuljček in zalega gosenic se prične iznova.

Razen na hmelju povzroča ta črv, oziroma pravilno gosenica prosene vešče, podobno in često tudi prav občutno škodo pri nas tudi na prosu in koruzi. Je to že torej znan škodljivec, le

da se je na hmelju pojavil letos prvič v taki meri kakor še nikdar doslej.

Nevarnega črva ali gosenico zatirati skoraj ni mogoče, ker se drži v trti. Pač pa je treba potem v jeseni hmeljevino prej porezati in sežgati, da prihodnje leto te golazni ne bo zopet. Tudi je zelo priporočljivo hmeljevke razkužiti, kajti tudi tu prezimijo gosenice prosene vešče; zato pa v okoliših, kjer imajo hmelj večinoma na žici, tudi ta škodljivec ne povzroča toliko škode. V maju ali juniju, ko poletava metuljček, se priporoča ponoči prižgati ob hmeljiščih kresove ali postaviti svetilke in tu pobijati ali loviti vešče, ki jih privabi svetloba. V Ameriki, kjer je prosena vešča tudi precej razširjena, si pomagajo na ta način, da umetno vzgajajo njene prirodne sovražnike zlasti tako imenovano drobno oso. Črva samega pa, kakor rečeno, ne moremo zatirati, ker se drži v trti. Če opazimo pravočasno luknjico, kjer je zlezal v trto, si lahko pomagamo na ta način, da z nožičkom potegnemo navzgor in navzdol fino zarezo ter z ostrino uničimo črva ali pa storimo to s koncem žice, ki ga porinemo skozi luknjico; seveda pa v večjem obsegu to delo pač ni izvedljivo.

Zlo na zlo je prišlo letos nad naša hmeljišča in zdi se, da je to pravo leto raznovrstnih škodljivcev. Zelo važno je, da sedaj, ko se prične hmeljišče razcvetati, t a k o j škropimo z bakrenimi sredstvi zoper peronosporo, da vsaj te zakotne bolezni zanesljivo obvarujemo naše nasade. Ponovno moramo namreč poudariti, da je peronospora tu ter nam bo ob prvi priliki uničila še ta že itak pičli pridelek, če ne bomo pravočasno zaščitili svojih nasadov.

Da obvarujete hmelj **pred peronosporo** in s tem pred porjavenjem kobul, **škropite ga na vsak način** takoj sedaj, ko se razcvete, **s koncentriranim bakrenim apnom Ob 21**, ki ga dobavlja svojim članom po izredno ugodni ceni

Skladišče: Žalec

Hmeljarska zadruga

r. z. z. o. z.

J. Barth & sin:

O hmelju 1937/38

V prvi polovici leta 1937 se je povečala svetovna trgovina za več ko 90 % z ozirom na stanje v letu 1929. Od jeseni 1937 so padle cene surovin zaradi vojne na daljnem Vzhodu in zaradi manjšega povpraševanja v Združenih državah v Ameriki, kar je povzročilo v mnogih državah nazadovanje v zunanji trgovini.

Konsum piva, ki se lahko smatra za nekako merilo gospodarskega stanja, se je lani dvignil, in sicer v Alžiru za 22, v Avstraliji za 10, v Belgiji 3, Braziliji 8, Bolgariji 77, Čile 8, Kolumbiji 9, Kostariki 30, Kubi 22, Danski 5, Nemčiji 9, Estoniji 26, Grčiji 2, Angliji 7, Guatemali 42, Italiji 2, Japonskem 5, Jugoslaviji 32, Kanadi 4, Koreji 21, Latviji 42, Litvi 72, Luksemburgu 8, Meksiki 22, Novi Zelandiji 18, Norveški 7, Filipinih 14, Poljski 13, San Salvadorju 12, Južnoafriški Uniji 16, Švedski 8, Švici 4, Češkoslovaški 10, Ogrskem 19, Združenih državah 3, Venezueli 25 odstotkov.

V Nemčiji se je torej povečal konsum piva za 3,717.000 hl. Nasprotno pa je padel konsum piva v Egiptu za 5, Indiji 3 in Irski za 6 odstotkov. Za leto 1938 pa napovedujejo zmanjšanje konsuma piva zaradi manjše uporabe nekaterih prekomorskih dežel.

Svetovna proizvodnja piva v letu 1937 je znašala 218,318.000 hl nasproti 206,049.000 hl v letu 1936. Brez USA je znašala letna proizvodnja piva 1932. leta 131,700.000 hl, 1933 tudi 131,500.000 hl, leta 1934 je narasla na 135,300.000 hl, 1935 komaj 138,100.000 hl, leta 1936 le 140,000.000 hl in leta 1937 pa 150,080.000 hl. Zaenkrat ima glavno zaslugjo za dviganje svetovne proizvodnje piva še vedno USA.

Pridelek hmelja je znašal v letu 1937 zlahtnega na kontinentu ca. 323.789 (10,25 na 1 ha) stotov na 31.510 ha, medtem ko v letu 1936 ca. 325.100 (10,45 na 1 ha) stotov na 32.912 ha, grobega pa 321.834 (14,5 na 1 ha) stotov na 22.233 ha, medtem ko v letu 1936 le 262.200 (12,32 na 1 ha) stotov na 21.289 ha. Skupno torej 645.623 stotov, dočim v letu 1936 ca. 507.300 stotov.

Poraba hmelja v letu 1937/38 je znašala 61.764 stotov za 218,318.000 hl piva, torej povprečno 0,28 kg na 1 hl.

Zaloge hmelja letnika 1937 so znašale letos ob koncu jama v Nemčiji 2500 stotov (in 2000 letnika 1935), v ČSR 850, v Jugoslaviji, in sicer v Vojvodini 2000, medtem ko ga v Sloveniji ni nič, na Poljskem 800, v Franciji 200, v Belgiji (Poperinghe) 750 stotov, skupaj torej kakih 7.100 stotov proti

9700 stotov v isti dobi leta 1936. Poleg tega je v Angliji le malenkostna količina letnika 1936 še neprodana. V USA je bilo še dne 1. marca 1938 ca. 112.820 bal, od tega 54.700 bal letnika 1937.

Vnovčenje hmelja je šlo še v splošnem dobro od rok. Zvečan konsum piva in slabša letina na kontinentu sta gotovo k temu pripomogla. Če bi USA ne bila toliko pridelala, bi bilo vnovčenje še ugodnejše.

Izgledi na letino 1938 v začetku junija so zelo različni za posamezne kraje. V Nemčiji ne delajo uši nikake škode, peronospora se je pokazala le redko, pričeli so s preventivnim škropljenjem. Rast je v splošnem lepa in rastlina zdrava, samo za štirinajst dni zaostala. V ČSR so delale v začetku uši in bolhači veliko škodo. Ob koncu maja so se pokazale v večjem številu krilate listne uši. Rast je zaostala za štirinajst dni, pa vmesni toplejši dnevi jo močno pospešujejo. V Belgiji in Franciji je razvoj počasen in neenak. Poleg tega je veliko listnih uši. Na Poljskem je v enem delu razvoj normalen, v drugem pa zaostal. V Jugoslaviji je razvoj normalen. V Angliji je razvoj zaradi mraza precej zaostal. USA poroča, da je rast v Washingtonu in Kaliforniji ugodna, medtem ko je v večini nasadov Oregona precej neugodna, veliko škode povzroča peronospora. Vsekakor bo vreme v juliju in avgustu končno odločilo o kakovosti in množini pridelka hmelja v letu 1938. (Dalje prih.)

Razno

Premog po znižani ceni se dobi tudi v premogovniku družbe Bohemia v Pečovniku pri Celju. Za hmeljarje iz celjske in sosednih občin bo prišel ta premog zelo prav, ker je pri roki ter je zlasti za eno vrsto premoga, ki bi prišel v poštev za sušenje hmelja, cena zelo znižana. Hmeljarji, člani zadruga, dobe premog iz rudnikov Velenje, Zabukovca, Liboje in Pečovnik po znižani ceni le s posebno nakaznico Hmeljarske zadruga, ki jo dobe v pisarni v Celju (Cankarjeva 4), v skladišču v Žalcu in pri posameznih podružnicah.

V Nemčiji skrčujejo površino nasadov, pa ne pri silno, temveč prostovoljno na ta način, da za skrčenje nasadov plačujejo posebne nagrade. V letu 1936 je znašala površina nasadov še 9600 ha, pa se je skrčila do letos na 8300 ha in je bilo v ta namen za nagrade izplačano 860.000 RM (12,900.000 din). Površino nasadov nameravajo še nadalje skrčiti, tako da bo znašala v Nemčiji skupno le 8000 ha.

Konsum piva v Nemčiji se je v prvem letošnjem četrtletju zvišal za $7\frac{1}{2}\%$ in znašal 9,309.538 hl proti 8,653.628 hl v isti lanskoli dobi, letos torej za 655.910 hl več.

Tudi na Madžarskem pridelujejo hmelj ter so v letu 1936 imeli zasajenih s hmeljem 144 oralov in pridelali 573 stotov hmelja.

Škodljivce na hmelju, trti, sadnem drevju, grmičevju in povrtnini uspešno uničuje kvasija les, tobačni izvleček, apneni in svinčeni arzenijat, zelenilo, afidon, mazavo mlo, kazein, salojdin, Sulikol, Arsol, Solbar, Nosprasen, Nosprasisit, žvepleno-apnena brozga, hiper-mangan, Arbinol, Fenoftalein papir.

Drogerija „Sanitas“, Celje.

V ČSR se pozivajo vsi hmeljarji, ki so letos na novo nasadili hmelj, da to v smislu § 3 uradne naredbe št. 128, z dne 24. 6. 1937 takoj prijavijo. Kakor izgleda, vse uredbe o stabilizaciji površine hmeljskih nasadov nič kaj prida ne drže.

V USA bodo 85.000 bal starega hmelja, in sicer raznih letnikov do 1934, predelali v umetna gnojila.

V bivši Avstriji bo sedaj po združitvi z Nemčijo ustanovljen nov hmeljski okoliš v okolici Mühlviertel, kjer je že prej bilo 32 ha hmelja in so ga zasadili letos novih 10 ha.

438.300 l piva je spil Holandec Van Klaes v teku 80 let svojega življenja. Mož je bil dober pivec in kadilec ter je popil dnevno po 15 litrov piva in pokadil po 150 gr tobaka. Sicer pa je živel zelo zmerno ter ni bil nikdar pijan, pač pa vedno dobre volje in je tako dočakal svojo visoko starost.

Pivovarne pridelujejo hmelj deloma tudi same, in sicer v Angliji, kjer je sicer prisilno vnovčenje hmelja, z lastnim hmeljem pa seveda pivovarne svobodno razpolagajo. Zato se pa tudi večja površina nasadov hmelja, ki ga pridelujejo pivovarne same, in je znašala v letu 1932 le 210 ha, 1934 že 229 ha, 1935 pa 296 ha, 1936 že 313 ha in lani 377 ha.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Stanje nasadov se je vidno popravilo, ker je nevarnost uši večinoma ponehala, četudi v nekaterih nasadih zopet gosnice prosene večše povzročajo škodo. Rastlina splošno cvete, vendar bi ji bila potrebna predvsem rez datna vlaga, ker že vidno trpi zaradi suše, potem pa bolj stalno in toplo vreme brez naglih in velikih sprememb toplote. — Za pičle še neprodane zaloge lanskega pridelka se je pojavilo zadnje tedne zopet zanimanje ter je prišlo tudi do nekaj zaključkov in se je plačalo do 22 din za kg.

Vojvodina: Stanje nasadov je še vedno zaostalo ter je rastlina ostala nekam vitka, četudi sicer izgleda precej bujna. Peronospora se vedno iznova pojavlja, pa tudi rdečega pajka je že bilo opaziti pred zadnjim deževjem. — Za lanski pridelek zaenkrat ni kupčije.

Češkoslovaška: Po kratkotrajni poletni vročini je zopet nastopilo bolj hladno vreme. Te vedne in nagle spremembe toplote zelo ovirajo razvoj rastline, ki je sicer zdrava, vendar je odgnala le redke panoge, pričinja že cveteti, pa je tudi cvet bolj redek. Sicer pa je rastlina zdrava ter razni škodljivci doslej niso povzročili znatnejše škode. — Tržišče je mirno in le bolj nominalno notira lanski žateški pridelek 18–24 din; oznamkovanih je doslej v Žatcu 73.033 tovorkov v čisti teži 87.419 stotov pridelka 1937.

Nemčija: Stanje nasadov je sicer zelo različno, vendar je rastlina splošno zaostala v razvoju; pri toplem

junjskem vremenu si je sicer dobro opomogla, vendar je pri hladnem in deževnem vremenu v juliju zopet zaostala. Vlaga je sedaj dovolj, ponekod celo preveč in bi bilo potrebno le bolj toplo in suho vreme. Škodljivci sicer ne povzročajo škode, pač pa se nevarnost peronospore pojavlja več ali manj povsod in je bilo treba ponekod že šestkrat škropiti. — Tržišče je pri nominalno nespremenjenih cenah zelo mirno in skoraj brez prometa.

Francija: Pri lepem junjskem vremenu si je rastlina precej opomogla, vendar sedaj zaradi hladnega in deževnega vremena zopet zaostala. Rastlina je sicer zdrava, ker so uši izginile in je tudi s peronosporo le sem ter tja nekaj več otepanja, vendar je ostala vitka ter odgnala le redke panoge. — Na tržišču je v splošnem mirno, vendar je sem ter tja le nekaj povpraševanja in prometa ter se plačuje za lanski pridelek alzaški do 22 din in Burgund do 18 din, dočim doseže savinjski do 35 din in žateški do 39 din za kg, vse seveda šele iz druge ali celo tretje roke.

Poljska: Rastlina je v splošnem dosegla blizu vrha opor, vendar odgnala le redke stranske panoge, v lani od uši močno napadenih nasadih pa je precej zaostala. Sem ter tja postaja nevarnost uši in peronospore že bolj resna, čeprav je rastlina v splošnem zdrava. — Tržišče je mirno, brez pravega zanimanja in prometa.

Belgija: Stanje nasadov je zelo neenakomerno in ponekod povzročajo tudi uši vedno občutnejšo škodo. — Na tržišču notira pri mirni tendenci lanski Poperinghe 13 din in letošnji v predprodaji 18 din za kg.

Anglija: Stanje nasadov je sicer različno, vendar rastlina v splošnem zapoznala v razvoju. Potrebna bi bila predvsem izdatna vlaga, potem pa toplo in sončno vreme brez vetra, ki sedaj povzroča precej škode. Uši se vkljub skrbnemu zatiranju še vedno širijo. — Tržišče je brez zanimanja.

Amerika: Poročila o stanju nasadov so zelo različna; iz trgovskih krogov poročajo, da nasadi dobro obetajo, z druge strani pa se zopet poroča, da rastlina mnogo trpi zaradi silnih vetrov. — Tržišče je mirno in vse se zanima le bolj za novo ureditev vnovčenja, ki bo v kratkem razglašena. Tako le bolj nominalno notira domači pridelek lanski 11 do 16 din, predlanski 8 do 12 din in starejši 4 do 8 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 43 do 52 din in predlanski 30 do 39 din za kg.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Hallertau), za doma	48	50 din
za izvoz	11	17 din
Anglija (Golding)	48	54 din
Češkoslovaška (Žatec)	24	24 din
(Uštěk)	16	16 din
Jugoslavija (savinjski)	22	17 din
(vojvodinski)	6	6 din
Francija (alzaški)	17	17 din
Amerika, domači (Oregon)	16	31 din
že zacar., inoz.	52	61 din
Poljska (wolinjski)	14	15 din
Belgija (Poperinghe)	13	13 din

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše Denar je prinjejnaložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana, zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Meslo Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.